

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v špeciálnych triedach
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	03. 06. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – kabinet pre špeciálne triedy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Barbora Weissová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Komunikácia, komunikačné zručnosti, druhy komunikácie, sociálna komunikácia,

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Komunikačné zručnosti

Komunikáciu charakterizuje vysielanie a prijímanie verbálnych i neverbálnych signálov minimálne medzi dvoma osobami. V tomto procese môže dochádzať k výmene postojov, názorov, emócií, a to na rôznych úrovniach a v rôznych podobách. Aby komunikačný proces mohol prebiehať, musí byť na jednej strane niekto, kto bude signály vysielat' a na druhej strane musí existovať prijímač, niekto kto bude vysielané signály prijímať.

Komunikácia a komunikačné zručnosti patria medzi najdôležitejšie zručnosti, ktoré by mali ovládať nielen učitelia, ale aj žiaci. V minulosti sa im neprikladala taká dôležitosť, akú majú v súčasnosti. Komunikačné zručnosti tvoria základ všetkých sociálno-psychologických zručností, ktoré jednotlivec potrebuje na svoje zaradenie sa do spoločnosti.

Vo všeobecnosti možno komunikačné zručnosti vymedziť ako špecializované schopnosti umožňujúce komunikovať, ktoré nie sú prirodzenou súčasťou osobnostnej výbavy človeka, ale tvoria určité rozvinutie a zdokonalenie osobnostných dispozícií, určitú nadstavbu, ktorú jednotlivec v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, v súčasnosti najčastejšie pomocou rozmanitých aktívnych foriem, nácviku a tréningového procesu.

Komunikácia je efektívna vtedy, keď osoba s ktorou komunikujeme, pochopí informáciu tak, ako ju zmýšľame komunikovať, aj s jej neverbálnou zložkou. Ak sa nám podarí dosiahnuť pochopenie, čo a prečo komunikujeme, vtedy komunikujeme efektívne.

Dobrá komunikácia by mala byť popri odborných skúsenostiach, druhou najvýznamnejšou schopnosťou učiteľa. Dobré zvládnutie komunikačných situácií pomáha učiteľovi výrazne pomáha v jeho práci. Dôraz sa kladie na chápanie dieťaťa – žiaka, ako aktívneho tvorcu seba samého v interakcii a komunikácii s druhými.

Dôraz sa kladie na partnerský, sympatizujúci a otvorený vzťah medzi učiteľom a žiakom. Dobrý vzťah medzi učiteľom a žiakom a primeraná komunikácia môže zvýšiť záujem žiaka o vyučovací predmet, jeho motiváciu k učeniu a v konečnom dôsledku zvýšiť úspešnosť v rámci vyučovacieho procesu.

Rámcový program stretnutia: Vyjadrovanie žiakov s mentálnym postihnutím

Osobitosti rečového prejavu žiakov s mentálnym postihnutím (MP).

Reč žiakov s MP je zvyčajne výrazne narušená v obsahovej i formálnej stránke. Rôzne výskumy rečového rozvoja žiakov s MP, poukazujú na tieto osobitosti.

- nižšia slovná zásoba,
- mimoriadny rozdiel medzi pasívnym a aktívnym slovníkom,
- neprimeraný spôsob používania slovnej zásoby,
- používanie veľkého počtu nevýznamových slov oproti menšiemu počtu významových slov
- prevaha podstatných mien nad slovesami,
- prítomnosť tzv. situačnej reči (jeho reč plne nevystihuje obsah myšlienky, reč je zrozumiteľná len pre toho, kto pozná situáciu o ktorej sa hovorí).

- žiaci s MP používajú viac zámen, nemenujú konajúce osoby, nepomenúvajú miesta, kde sa udalosti stali.
- výpovede sú jednoduché, vety neúplné, útržkovité, používanie gramaticky nesprávnych viet.

U žiakov s MP sa vo zvýšenej miere vyskytujú rečové poruchy. Rečový prejav žiakov s MP vo výraznej miere ovplyvňuje druh a stupeň mentálneho postihnutia.

Na rozvoj vyjadrovania žiakov s MP môžeme využiť rôzne stratégie:

- **Stratégia z očí do očí** – je to komunikácia so žiakom tvárou v tvár. Princípom je poskytnúť žiakovi priestor na vyjadrenie jeho myšlienok, sledovať záujem žiaka, neustála so žiakom opakovať nové slová a pravidlá materinského jazyka.
- **Stratégia výmeny alebo raz ty - raz ja** - podstata tejto stratégie spočíva vo vymieňaní si rolí so žiakom, najprv na neverbálnej úrovni a potom na verbálnej úrovni (vhodné sú hry s hračkami a s loptou).
- **Stratégia nových pojmov alebo nálepky** – učiteľ komentuje žiakovi predmety, deje a udalosti najbližšieho okolia (napr. žiak vidí a počuje opis predmetu, ktorý môže ohmatať, rozprávanie o udalosti, ktorú prežíva). Žiak týmto spôsobom ľahšie porozumie novým skúsenostiam, naučí sa nové slová, ich významy a využitie v bežnej komunikácii.

Pri rozvíjaní komunikačnej kompetencie žiakov s ľahkým stupňom MP v rámci individuálneho prístupu k žiakom v podmienkach školskej integrácie môže pedagóg využiť rôzne systémy augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK).

1. Komunikačný systém s obrázkovými symbolmi (piktogrami)
Sú vhodné pre žiakov s MP, ktorí nedokážu využívať hovorenú reč, a nie sú schopní dekodovať písmo. Existuje mnoho systémov jednoduchých a názorných piktogramov. Zoradenie piktogramov podľa určitých kritérií, vhodná je farebnosť, veľkosť, počet symbolov. Tvorenie komunikačných denníkov.
2. Komunikačný systém MAKATON – pomáha žiakom s MP, ktorý nekomunikujú, majú problém pri rečovej komunikácii alebo nerozumejú hovorenej reči. Využíva sa pri nácviku artikulovanej reči. Ide určitý druh znakovkej reči.

13. Závěry a doporučení:

Učitel si má za žiakmi vybudovať citový vzťah, pomocou ktorého motivuje žiakov učiť sa, tým zároveň vytvára motiváciu u žiaka viac komunikovať. Nemá to byť iba jednostranná komunikácia, iba odovzdávanie hotových informácií. Učiteľ získava od žiakov spätnú väzbu o svojej práci, na základe ktorej sa môže od svojich žiakov učiť a vyvíjať sa.

Pre úspešnú komunikáciu medzi učiteľom a žiakom odporúčame využívať tieto zásady, prostriedky komunikácie:

- hlasitosť reči,
- pauzy,
- rýchlosť reči
- slovný dôraz,
- farba hlasu

Verbálnu stránku reči medzi učiteľom a žiakom môžeme podporiť využívaním neverbálnych prejavov (gestika, mimika, haptika, pohľad, posturika a iné).

Cieľom stretnutia bolo rámcovo načrtnúť problematiku komunikácie u žiakov s MP ako formy sociálnej interakcie (učiteľ – žiak). Dotkli sme sa tu základných pojmov spojených s komunikáciou. Uviedli sme komunikačné stratégie a systémy, ktoré sú využiteľné v školskom prostredí, vo vyučovaní žiakov s MP. Načrtli problémy v komunikácii u žiakov s MP.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Barbora Weisová
15. Dátum	3. 6. 2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	4. 6. 2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu